

RG
TA GRUNDERNA I ARABISKA
T

VE RI
TAS

Des

E Moll

1 Stime

40 ſ. Bco

Joh: Schoultze.
Upsala 18 20/9 19.

Första Grunderna

i

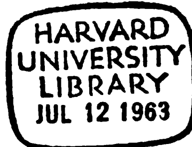
Arabiska Språket,

Utgifna

af

Anders Svanborg.

Upsala,
Tryckt hos Joh. Fr. Edman, Kongl. Akad. Boktr.
1804.

Med nöje uppfyller härmed Utgifvaren den förbindelse, hvilken han i Företalet till den Arabiska Krestomatien sig ålaggt: Att lemna i Svenska Ungdomens händer en korrt Arabisk Språklära, författad på Modersmålet.

Ibland den mängd Arabiska Språkläror, hvilka i seduare tider utkommit, har Utgifvaren knappast funnit någon, mer enkel i plan, mer tydlig och korrt i föreställningssätt, och således, mer tjenlig för Begynnare i Språket, än ROSENMÜLLERS. *Ur dessa skäl har Utgifvaren valt denne berömde Filologs Grammatikaliska Arbete till grundläggning för detta, och tror sig derigenom bäst hafva svarat mot Svenska Studerandes behof. Utgifvaren har dessutom rådfrågat de för denna Kunnskapsgren mest berömda Mäns, en* TYCHSENS, SCHULTENS, JAHNS, MICHAËLIS *m. fl. Skrifter, och gjort de ändringar, hvilka för en Svensk Utgifvare synas nödiga. Korrthet och tydlighet hafva varit dess förnämsta ögonmärken: En större fullständighet måste sökas i de dyrbarare Utländska Verk, hvilka egentligen äro skrifna för de mer för sig komna och Kännare.*

Om detta första Försök, att med någon fullständighet på Modersmålet föreställa en Österländsk Språklära, till någon del kunde bidraga att i Fäder-

Fäderneslandet sprida ljus öfver dessa Forntidens vördnadsvärde Häfder; skulle Utgifvaren sin möda lyckligt använd. Brist på tjenliga Lärböcker gör ofta den skickligaste Lärares och den mest flitige Lärjunges bemödanden fruktlösa. Men, då ett svårare arbete knappast företages, än att framställa lagarna för ett odladt och rikt Språk, och isynnerhet ett, från våra Västerländska så vida skiljdt Tungomål, som det Arabiska, vågar Utgifvaren med desto större tillförsikt hoppas Allmänhetens och isynnerhet Kännares billiga omdömmen.

Upsala d. 14 Aprill 1804.

Första Kapitlet.

Om Ortografi och Uttal.

§. 1.

Konsonanter.

Desse äro hos Araberne följande XXVIII:

Figur. I begynn.	Midt uti.	Vid slutet.	Namn och Uttal.	Hebr.	Syr.	Räkn.
ا	ـا	ا	أَلِف *Elif*, Grekernas *Spiritus Lenis.*	א	ܐ	1.
بـ	ـبـ	ـب ب	بَا *Be*, *b.*	ב	ܒ	2.
تـ	ـتـ	ـت ت	تَا *Te*, *t.*	ת	ܬ	400.
ثـ	ـثـ	ـث ث	ثَا *Thse*, Grekernas ϑ eller Engländ. *th*	ש l. ת	ܬ	500.
جـ	ـجـ	ـج ج	جِيم *Dsjim*, Engländarnes *g* för *e* eller *i*.	ג	ܓ	3.

Figur.			Namn och Uttal.	Hebr.	Syr.	Räkn.
I begynn.	Midt uti.	Vid slutet.				
حـ	ـحـ	ح ح	حَاء *Hha*, ett starkt aspir. *h.*	ח	ܚ	8.
خـ	ـخـ	خ خ	خَاء *Cha*, Sweitsarnas *ch.*	ח	ܟ	600.
د	ـد	د	دَال *Dal*, ett lent *d.*	ד	ܕ	4.
ذ	ـذ	ذ	ذَال *Dsal*, Fransosernas *z.*	ד, ז	ܕ	700.
ر	ـر	ر	رَا *Re*, *r.*	ר	ܪ	200.
ز	ـز	ز	زَا *Ze*, *z.*	ז	ܙ	7.
سـ	ـسـ	س	سِينْ *Sin*, *s.*	שׂ, שׁ, ס	ܣ	60.
شـ	ـشـ	ش	شِينْ *Schin*, Fransos. *Ch.*	שׁ, ס	ܫ	300.
صـ	ـصـ	ص	صَادْ *Tsad*, *ts.*	צ	ܨ	90.
ضـ	ـضـ	ض	ضَادْ *Dhad*, *dh.*	צ	ܨ	800.
ط	ـط	ط	طَاء *Ta*, *t.*	ט	ܛ	9.
ظ	ـظ	ظ	ظَاء *Dha*, *dh.*	ט	ܛ	900.
عـ	ـعـ	ع ع	عَيْن *Ain*, lindrigt *g* ur strupen.	ע	ܥ	70.

Figur. I begynn.	Midt.	Vid slutet.	Namn och Uttal.	Hebr.	Syr.	Räkn.
غ	غ	غ غ	غين, *Gain*, *gh* ur strupen.	ע	ܥ, ܕ	1000.
ف	ف	ف	فاء *Fe*, *f*.	פ	ܦ	80.
ق	ق	ق	قاف *Kaf*, *k*.	ק	ܩ	100.
ک ك	ك	ك ک	كاف *Kjef*, *kj*.	כ	ܟ	20.
لا لا *Lam Elif*.	ل	ل ل	لام *Lam*, *l*.	ל	ܠ	30.
م	م	م	ميم *Mim*, *m*.	מ	ܡ	40.
ن	ن	ن	نون *Nun*, *n*. *).	נ	ܢ	50.
ه	ه	ه ه	هاء *He*, *h*. **).	ה	ܗ	5.
و	و	و	واو *Vau*, *v*.	ו	ܘ	6.
ي	ي	ي	ياء *Je*.	י	ܝ	10.

Anmärkn.

*) Enligt ett finare uttal låter *Nun* för ب som *M* t. e. عنبر *Ambar*, och framför Bokstäfverna لومبر alldeles intet, utan dessa fördubblas t. e. من رب *Mirrab*.

**) Då *He* i feminina ändelser får tvänne punkter ة, uttalas det som ت, och med Suffix förbytes det uti ett rent *Te*.

Anmärkn. 1. Araberne indela desse 28 Konsonanter uti *Solares* och *Lunares*. *Solares (Solens Bokståfver* kallade, emedan ordet شمس *Shams*, *Sol*, eger tvånne af dem) äro:

تثدذرزسشصضطظلن

Deras egenskap är, att efter Artiklen ال fördubblas; då ljudet af ل i Artiklen försvinner, t. e. الذهب *Azzahab, Guldet.* — Alla öfriga Konsonanter kallas *Lunares* eller *Månans*, emedan ordet قمر *Kamr, måne*, har sin första bokstaf ibland dem.

Anmärkn. 2. Trenne Konsonanter اوي *hvila* understundom vid uttalet, *förväxlas* stundom sins imellan och *falla* ofta alldeles *borrt*; de kallas derföre *Debiles* eller *Quiescibiles*.

Anmärkn. 3. Följande bokståfver äro alltid *Stambokståfver* eller *Radikaler*:

ثجح خدن رزش صضط ظعغق:

ن och ط i vissafall undantagne.

§. 2.

Vokaler.

I skrift uttrycka Araberna alla sina vokal-ljud endast med *trenne tecken*:

َ فَتْحَةٌ *Fatha* svarar emot *a* och *ä*. Vatha

ِ كَسْرَةٌ *Kesre* mot *i* och *e*.

ُ ضَمَّةٌ *Dhamma* emot *o*, *u*, *å* och *y*.

Anmärkn. 1. Då ett af dessa Vokal-tekn fördubblas, uppkommer *Nunnation* eller ett N-ljud efter vokalen, såsom ً *an*; ٍ *in*; ٌ *on*. Vid Skaldestyckens uppläsande eger detta i synnerhet rum; ej i dagligt tal.

An-

Anmärkn. 2. Med de tre Vokalerna ega *tre Konsonanter* اوي nära slägtskap, näml. ا med ـَ; و med ـُ och ي med ـِ; när, således, ett af Vokaltecknen står framför sin beslägtade Konsonant, *höres ei (quiescit)* den sednare, utan gör endast Vokalen lång, t. e. قَال *Kâl*, قِيل *Kîl*, نُور *Nûr*. De kallas derföre *quiescibiles;* äfven *matres lectionis*.

Anmärkn. 3. Går för en af Konsonanterna اوي ett Vokaltecken, som ei är homogent, uppkommer en Diftong, t. e. بَيْت *Bait*, لَو *Lau*, قَوم *Kaum*.

Anmärkn. 4. ي vid slutet af ett ord efter *Fatha* höres icke, t. e. عَلَي *Ala*, رَمَي *Rama*, فَتَي *Fata*.

§ 3.

Diakritiska Teckn.

1. (ـْ) *Dsjesma* (جَزْم *Afskärning*) afdelar stafvelserna, och, liksom Hebreernas *Scheva quiescens*, utmärker Konsonanter, som böra utan Vokal uttalas, t. e. مِنْ, مِنْهُم.

2. (ـّ) *Teschdid* (تَشْدِيد *Förstärkning*) svarar mot Hebreernas *Dagesch forte*, och fördubblar Konsonanten. Är egentligen en *Abbreviatur*, hvilken vi i Svenskan utmärka med ett strek t. e. *koma* för *komma*.

Anmärkn. *Teschdid* är antingen *Väsentlig* eller *Eufonisk*. Den *Väsentliga Teschdid är a) Compensativ*, att ersätta en borttfallen bokstaf t. e. كَفَّ för كَفَفَ, قَلَّ för قَلَلَ. *b)*

Karakteristisk, att utmärka vissa Konjugationer, såsom den 2, 5, 9 och 11.

Den *Eufoniska* står *a)* öfver *Solar-bokstäfverna* efter Artiklen أَلْ (§. 1. n. 1.) såsom: أَلرَّبُ *arrab* أَلشَّمْس *Aschschams*. Är Solar-bokstafven ett *Lam*, så borrtfaller oftast Artiklens ل, såsom: أَلَيْل för أَللَّيْل står ännu ett *Lam* præfixum framom, borrtfaller Artiklens ل alltid, t. e. لِلَّيْلِ för لِللَّيْلِ, لِلَّهِ för لِللّهِ — *b.)* Öfver ت, då det följer omedelbarligen efter د, såsom وَجَدتُّ, حَمِدتُّمْ; liksom *Attuli* för *Adtuli* hos Latinerna. — *c)* Öfver ett ords begynnelse-bokstaf som är lika med föregående ords slut-bokstaf, يَسْتَغْفِرْ رَبَّهُ.

3. (ءَ) *Hamza* (هَمْزَة) utmärker ett ursprungligt *Elif* och sättes *a.)* Öfver eller under *Elif* till ett teckn, att det ei härstammar från و eller ي, såsom: بَرَأَ, يَأْمِن *b.)* Öfver eller under و och ي, då de stå i Elifs ställe, såsom: يُؤْمِن af أمن. *c).* I stället för ett utlämnadt Elif, såsom: حُكَمَاءُ för حُكَمَاأ يَسْأَ för يَسْأَل.

4. (ٱ) *Wesla* (وَصْل *Foguing*) sättes öfver *Elif initiale*, som derigenom förlorar sin Vocal och sammanbindes med näst föregående ord, t. e. قَلْبُ ٱلْمَلِكِ *Kalb-ul-maliki*, رَمْلُ ٱلْبَحْرِ *Raml-ul-bahri*.

Anmärkn.

Anmärkn. 1. Denna sammanbindning eger i synnerhet rum, då *Elif* är *Prosthetiskt* d. ä. står framför en Konsonant, som är utan Vokal, till att göra uttalet lättare. Således *a)* Wid *Artiklen* ال, hvilken är ursprungligen blott ett ل. *b)* Wid 10 nomina af Arabiskt ursprung, näml. إِمْرَءٌ *en Mann*; إِمْرَأَةٌ *Qvinna*; إِثْنَانِ, إِثْنَتَانِ *två*; إِبْنٌ och إِبْنُمٌ *Son*; إِبْنَةٌ *Dotter*; إِسْمٌ *Namn*; إِسْتٌ *Evighet*; och إِيمُنٌ *Ed.* *c)* Wid flere ord af Utländsk stam, hvilka begynnas med S *utan Vokal*, såsom إِسْكَنْدَرُونَةُ *Scanderune*, أَطْرَابُلُسُ *Tripolis*; fl. Ex. se *Golius* p. 100. *d)* Wid vissa Verbal-former, såsom Imper. 1. Conj.: Præter. activum, Imperativ. och Infin. 7 & 13 Conj. t. e. إِنْفَعَلَ o. s. v.

Anmärkn. 2. *Wesla* sättes äfven, då föregående ord slutas med ا, و eller ي t. e. يَغْزُو ٱلْمَدِينَةَ *Jaghz-ul-madinat*, *han belägrar Staden*; نَصَرُوا ٱلْمَلِكَ *Nazaru-l malik*, *De understödde Konungen.*

Anmärkn. 3. Då det prosthetiska Elif, eller *Elif unionis*, ei uttalas, uteslutes det ibland, t. e. لَانْغَسُّوا för لَا إِنْغَسُّوا, *Skiljens ei.*

Anmärkn. 4. Om ordet näst för *Elif Prosth.* slutar sig på Vokal, tillsättes *a)* vanligast *Kesre* t. e. ضَرَبَتِ ٱلْأُمُّ; *b)* ـُ till

م i كُمْ, هُمْ och تُمْ, samt verbal åndelsen وُا t. e. يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ. c.) Fatha till ن i مِنْ t. e. مِنَ ٱلنَّاسِ.

5. (ٓ) مَدَّةٌ Medda förlänger stafvelsens ton och såttes 1.) Vid slutet af orden öfver Elif och Vau framför Hamza, t. e. مَآءٌ Måon, vattn; سَمَآءٌ Samåon, himmel; سُوٓءٌ Sûon, elände. 2.) Öfver ett radikalt Elif i början af orden i ställe för ett långt Fatha, såsom آبٌ åbon, Augusti månad; آسٌ åson, Myrten; آلٌ ålon, slägt. 3.) Såttes Medda i stället för ett uteslutadt Elif med långt Fatha, t. e. هٰذَا för هَاذَا; آمَنَ för أَامَنَ.

Anmärkn. *Medda* såttes äfven öfver andra bokstäfver att tillkännagifva 1.) *Räknetal*, såsom يد 14; مب 42. 2.) *Förkorrtningar*, såsom كـ för كَذَا; يـ för يَذْكُرُ; صـ för صَدِيقٌ; هـ för هَاهُنَا; o. s. v. hvilka måste af öfningen låras.

§. 4.

Stafvelsernas quantitet och ton.

1. Stafvelsen blir lång 1.) Då någon af Konsonanterna ا و ي hvila i en Vokal, t. e. قَاتِلٌ Kåtilon; غَفُورٌ Gafûr; رَحِيمٌ Rahhìmon. 2.) Då stafvelsen slutas med tvånne Konsonanter, såsom قَتَلْتَ Katålt; قَتَلْتُنَّ Kataltùnna. I alla andra fall är stafvelsen korrt.

2. *Tonen* såttes uti *tvåstafviga ord* på *penultima*, *såsom* رَجُلٌ *rådsjul;* uti *mångstafviga* på *antepenultima*, såsom رَجُلَةٌ *rådsju-*

sjulat; så vida icke någon annan stafvelse, utaf nyss anförda orsaker, blifvit lång, och följaktligen fått tonen, såsom كِتَاب *Kitâb*, عُبَيْد *Ubeid.*

§. 5.

Räknetal.

Araberna bruka *tvänne räknesätt.* Det ena med *Bokstäfver,* hvilkas räknevärde vi ofvanför vid Alfabetet anmärkt; det andra med *Ziffror*, hvilka de fått ifrån Indien, och äro följande:

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	٠	١١	١٢	o. s. v.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	11	12	

Anmärkn. Räkningen med Ziffror sker på Europeiskt sätt, från vänster till höger, t. e. ١٨٠٣ (1803.) — Den med bokstäfver är den äldsta.

Andra Kapitlet.

Om Pronomina och Artikeln.

§. 6.

Personliga Pronomina.

1. Sjelfständiga.

	Femin.	Commun.	Masc.	
Sing.	— —	أَنَا	— —	*Jag.*
	أَنْتِ	—	أَنْتَ	*Du.*
	هِيَ *Hon.*	—	هُوَ	*Han.*

N:o 3. *Dual.*

	Femin.	Commun.	Masc.	
Dual.	— —	أَنْتُمَا	— —	*J bågge.*
	— —	هُمَا	— —	*De bågge.*
Plur.	— —	نَحْنُ	— —	*Wi.*
	أَنْتُنَّ	— —	أَنْتُمْ	*J.*
	هُنَّ	— —	هُمْ	*De.*

2. *Suffixer.*

Sing.	— —	ي	— —	1 Pers.
	كِ	—	كَ	2.
	هَا	—	هُ	3.
Dual.	— —	كُمَا	— —	2.
	— —	هُمَا	— —	3.
Plur.	—	نَا	—	1.
	كُنَّ	—	كُمْ	2.
	هُنَّ	—	هُمْ	3.

Anmärkn. 1. Dessa Suffixer fogas vid slutet så af Nomina som Verba, såsom: قَلْبِي *mitt hjerta;* قَلْبُكَ *ditt hjerta;* قَلْبُهُ *hans hjerta;* قَلْبُهُمْ *deras hjerta;* o. s. v. قَتَلْتُهُ

Jag

Jag dödade honom; قَتَلَهُمْ *han dödade dem* o. s. v. Suffixet ي får ett *Nun med Kesre* framför sig, då det häftas vid Verber, t. e. ضَرَبَنِي *han slog mig.*

Anmärkn. 2. När *Kesre* eller *Je* står omedelbarligen framför *Suffixerna* هُ, هُمَا, هُمْ och هُنَّ, bytes deras *Damma* i *Kesre*, för vålljudets skull, t. e. رَبِّهِ *hans herre;* عَلَيْهِ *mot honom;* أَيْدِيهِمْ *deras händer.*

Anmärkn. 3. Då Suffixet ي häftas vid ett ord, som slutas på *Elif* eller *Je quiescens*, får det ett *Fatha*, t. e. عَصَايَ *min käpp;* af عَصًا *käpp.* Står ett *Je quiescens* framför detta suffix, flyta de tillsamman och tecknas med *Teschdid*, såsom: عَلَيَّ *mot mig;* af عَلَي; إِلَيَّ *till mig,* af إِلَي o. s. v.

§. 7.

Anvisande Pronomina.

Sing.

Femin.		Masc.
ذِي, ذِهِي, ذِهْ تِي, تِهِي, تِهْ, تَهْ	*Denna*	ذَا *Denne.*

Dual.

تَانِ, تَيْنِ	ذَانِ, ذَيْنِ *Desse två.*

Plur.

Commun.	
أُولَي, أُولَاءِ eller تِينَ *Dessa*	ذِينَ *Desse.*

Anmärkn.

Anmärkn. 1. Efter desse Demonstrativer sättas understundom Suffixerna كَ och كُمْ såsom أُولَائِكَ, ذَاكَ, ذَلِكَ, ذَالِكُمْ, تِلْكَ, تِلْكُمْ o. s. v. Ofta sättes *Ha* framför dem, såsom هَذَا, هَذِهِ, o. s. v.

Anmärkn. 2. Till *anvisande Pronomina* kunna äfven räknas فُلَانٌ *en viss*, *quidam* och dess *Femin.* فُلَانَةٌ *quædam*, som har åtskilliga former, såsom فُلٌ Fem. فُلَةٌ; فِلٌ Fem. فِلَةٌ m. fl. hvilka böjas såsom vanliga nomina.

§. 8.

1. Relativa Pronomina.

Sing.

Femin.	Masc.	
أَلَّتِي	أَلَّذِي	*Den som.*

Dual.

أَلَّتَانِ	أَلَّذَانِ	*De båda som.*
أَلَّتَيْنِ	أَلَّذَيْنِ	

Plur.

أَلَّاتِي أَللَّوَاتِي och أَللَّاءِ	أَلَّذِينَ	*De som.*

Anmärkn. Till *relativa* kunna och i vist hänseende föras مَنْ *hvilken* och مَا *hvilket.*

2. Frå-

2. *Frågande Pronomina.*

Om Personer: مَنْ *Commun. Hvilken? Hvem?*

Om Saker: مَا *Hvilket? Hvad?*

Sing.

Femin.	Masc.
أَيَّةٌ	أَيٌّ *Hvilken, Hurudan?*
Dual.	
أَيَّتَانِ	أَيَّانِ *Nomin.*
أَيَّتَيْنِ	أَيَّيْنِ *öfriga Casus.*
Plur.	
أَيَّاتٌ	أَيُّونَ *Nomin.*
	أَيِّينَ *öfr. Cas.*

Anmärkn. 1. Detta Pronomen konstrueras som ett Substantivum, och fordrar efter sig en Genitiv, såsom أَيُّ رَجُلٍ *Hvilken Man?* أَيُّ كِتَابٍ *hvilken bok?*

Anmärkn. 2. Understundom sammanfogas det med de tvånne andra frågorden مَنْ och مَا t. e. أَيُّمَنْ *hvilken som helst? Eho? Commun.* (brukas både om Menniskor och Djur.) أَيُّمَا *Eho? Masc.* أَيَّتُمَا *Femin.*

Anmärkn. 3. مَنْ och مَا brukas understundom såsom *Partitiva*, att uttrycka *någon, något;* dock nyttjas أَحَدٌ *Masc.*

 احدي

Anmärkn. 1. Efter desse Demonstrativer sättas understundom Suffixerna كَ, och كُمْ såsom أُولَائِكَ, ذَاكَ, ذَلِكَ, ذَالِكُمْ, تِلْكَ, تِلْكُمْ o. s. v. Ofta sättes *He* framför dem, såsom هَذَا, هَذِهِ, o. s. v.

Anmärkn. 2. Till *anvisande Pronomina* kunna äfven räknas فُلَانٌ *en viss*, *quidam* och dess *Femin.* فُلَانَةٌ *quædam*, som har åtskilliga former, såsom فُلٌ Fem. فُلَةٌ; فِلٌ Fem. فِلَةٌ m. fl. hvilka böjas såsom vanliga nomina.

§. 8.

1. *Relativa Pronomina.*

Sing.

Femin.	Masc.	
أَلَّتِي	أَلَّذِي	*Den som.*

Dual.

أَلَّتَانِ	أَلَّذَانِ	*De båda som.*
أَلَّتَيْنِ	أَلَّذَيْنِ	

Plur.

أَلَّاتِي أَللَّوَاتِي och أَللَّاءِ	أَلَّذِينَ	*De som.*

Anmärkn. Till *relativa* kunna och i vist hänseende föras مَنْ *hvilken* och مَا *hvilket*.

2. Frå-

2. *Frågande Pronomina.*

Om Personer: مَنْ *Commun. Hvilken? Hvem?*

Om Saker: مَا *Hvilket? Hvad?*

Sing.

Femin.		Masc.
أَيَّةٌ		أَيٌّ *Hvilken, Hurudan?*
	Dual.	
أَيَّتَانِ		أَيَّانِ *Nomin.*
أَيَّتَيْنِ		أَيَّيْنِ *öfriga Casus.*
	Plur.	
أَيَّاتٌ		أَيُّونَ *Nomin.*
		أَيِّينَ *öfr. Cas.*

Anmärkn. 1. Detta Pronomen konstrueras som ett Substantivum, och fordrar efter sig en Genitiv, såsom أَيُّ رَجُلٍ *Hvilken Man?* أَيُّ كِتَابٍ *hvilken bok?*

Anmärkn. 2. Understundom sammanfogas det med de tvånne andra frågorden مَنْ och مَا t. e. أَيُّمَنْ *hvilken som helst? Eho? Commun.* (brukas både om Menniskor och Djur.) أَيُّمَا *Eho? Masc.* أَيَّتُمَا *Femin.*

Anmärkn. 3. مَنْ och مَا brukas understundom såsom *Partitiva*, att uttrycka *någon, något;* dock nyttjas أَحَدٌ *Masc.* احدي

إِحْدَي *Femin.* *En* och بَعْضٌ *En del*, heldst i denna bemärkelse t. e. أَحَدٌ مِنَ ٱلنَّاسِ *Någon menniska;* بَعْضُ ٱلْقَدِيسِينَ *Några helige.*

§ 9.

Reciproke Pronom.

Dessa uttrycka Araberna genom åtskilliga Nomina med Suffixer, såsom نَفْسٌ *Själ*, *Ande;* رُوحٌ *Ande;* رَأْسٌ *Hufvud;* عَيْنٌ *Öga;* فَمٌ, فُو, فِي, فَا *Munn;* ذَاتٌ *Wåsende;* جَوْهَرٌ *Wåsende;* وُجُودٌ *Warelse*, *existens.* t. e. يَعْلَمُ نَفْسَهُ *han kånner sig sjelf;* دَعَا عَلَي رُوحِهِ *han kallade till sig;* أَنَا بِعَيْنِي (Ego in oculo meo) *Jag sjelf;* هُوَ بِذَاتِهِ *Han sjelf;* o. s. v.

Anmärkn. Utaf dessa år نَفْسٌ det mest brukliga; رُوحٌ, رَأْسٌ och ذَاتٌ förekomma mindre ofta, och de öfriga ännu mindre.

§. 10.

Artikeln.

Arabernas Artikel år أَلْ, hvilken, ursprungligen, endast varit ett لْ, hvartill aspiration eller *Elif* sedermera kommit; svarar mot Hebreernas gamla Artikel הַל, hvaraf ה Demonstr. med Dag. f. år en förkorrtning. Han ger orden en nårmare beståmmelse och liknar Tyskarnas *Der, die, das.* Den såttes icke allenast för Substantiver, utan åfven för Adjectiver, och understundom

dom för båda tillsamman t. e. أَلْفَصْلُ ٱلْأَوَّلُ *det första Kapitlet.*

Anmårkn. 1. *a.)* Nomina, som hafva Suffix eller en Genitiv efter sig, få ingen Artikel t. e. كِتَابِي *min bok;* يَوْمُ ٱلدِّينِ *Domsdagen.* *b.)* Har Nomen med Suffix ett Adjectiv efter sig, får det sednare Artikel t. e. كِتَابِي ٱلْعَظِيمُ *min stora bok.* *c.)* Följa tvånne Substantiver efter hvarannan, af hvilka det sednare år Genitiv, får denna Artikel, såsom رَأْسُ ٱلْحِكْمَةِ *Wishetens begynnelse.*

Anmårkn. 2. *Egentliga Namn (nomina propria)* åro i sig sjelfva bestämda och behöfva således ingen Artikel. Dock träffas han icke sällan hos nyare Författare; men hos äldre högst sparsamt.

Tredje Kapitlet.

Om Nomina.

§. 11.

Deras Form.

Arabernas *Nomina* åro antingen *Enkla*, som endast bestå af Stam-bokståfverna; eller *Tillökte* med en eller annan bokstaf, som tillkommit antingen *i början* (اتم), *midt uti* (اوي) eller *vid slutet* (ي ة ان آ), för att uttrycka vissa modificationer af sjelfva stam-ordet.

Anmårkn. 1. De *enkla Nomina* få olika former genom vokalerna, hvarmed de uttalas. Dessa *former* åro dels *enstafviga*, dels två-

tvåstafviga. 1.) De *Enstafviga* äro, efter Arabiska vokalernas antal, af tre slag: قَبْل, قِبْل, قُبْل. 2.) De *tvåstafviga formerna* äro af åtta slag: قَبَل, قَبِل, قَبُل, قِبِل, قِبَل, قُبُل, قُبَل, قَبِل. — Äro de tvånne sidsta stambokstäfverna likljudande, flyta de i en tillsamman, såsom حَبّ, حَلّ, för حَلَل, حَبَب. — Enkla Nomina utaf fyra eller fem stambokstäfver, som زَنْبَق *Lillja*, قَعَنْدَر *Wanskaplig*, äro sällsynte.

Anmärkn. 2. Ibland de *Tillökte Nomina* äro i synnerhet följande *former* att märka: 1.) قَبَّال utmärker en *verkande Person* t. e. قَصَّار *en Badare;* غَوَّاص *en Dykare;* خَيَّاط *en Skräddare.* 2.) De *former, som hafva Mim med Fatha* för stambokstäfverna, utmärka *ställe* eller *ort* t. e. مَشْجَرَة *Trägård* af شَجَر *Träd;* مَأْسَدَة *Lejonkula* af أَسَد *Lejon;* مَسْجِد *Mosché* af سَجَد *tillbedja* o. s. v. — 3.) *Formerna med Mim och Kesre* i begynnelsen utmärka sjelfva *verktyget,* såsom مِثْقَب *ett Bårr;* مِفْتَاح *en Nyckel;* مِنْجَل *en Skära;* مِضْرَب *en Piska* o. s. v. 4.) Formen قُبَيْل tillkännagifver en *förminskning* t. e. قُمَيْر *en liten Måne* af قَمَر *Måne;* عُبَيْد *en liten Tjenare* af عَبْد *Tjenare;* رُجَيْل *en liten Man* af رَجُل *en Man.* Denna form brukas ock med feminina ändelsen ة, såsom شُمَيْسَة *en liten Sol* af

af شَمْسٌ *Sol.* — 5.) Formen ـِيٌّ efter Stamorden har mycken likhet med åndelsen *ig* i Svenska Adjectiver t. e. af إِنْسَانٌ *Menniska*, إِنْسَانِيٌّ *Menskligt*; af صَنَاعٌ *Konst*, صَنَاعِيٌّ *Konstig* o. s. v. — Participial-och Infinitiv-formerna uptagas i nästa kapitel.

§. 12.

Nåmn-ordens Genus.

Nomina åro hos Araberna antingen *Masculina*, *Feminina* eller *Communia*; *Neutra* finnas ei. *Masculiner* åro alla, som ei åro *Femininer*, och dessa sednare igenkånnas dels af *betydelsen*, dels af *åndelsen*.

I. *Af betydelsen.* *a.)* *Quinnors namn* af hvad åndelse som heldst, såsom أُمٌّ *Moder*, مَرْيَمُ *Maria.* *b.)* *Ståders och Lånders*, såsom مِصْرُ *Egypten*; dock förekomma de understundom med Masculin-åndelse och brukas då Masculine. *c.)* *De Lemmars* namn, som hos djuren åro dubbla, såsom يَدٌ *Hand*; عَيْنٌ *Öga*; قَرْنٌ *Horn* m. fl.

II. *Af åndelsen*, som år *trefalldig*. *a.)* ـَةٌ den allmånnaste, såsom رَجُلَةٌ *en Quinna* af رَجُلٌ *en Man*; طَيِّبَةٌ *en god Quinna* af طَيِّبٌ *en god Man.* — *b.)* آءٌ, såsom كِبْرِيَآءٌ *Högmod.* Denna åndelse hafva i synnerhet Adjectiver utaf forma أَفْعَلُ, om de ei åro comparerade t. e. صَفْرَآءُ *Gul*, Femin. af أَصْفَرُ *Gul*, Masc. — *c.)* ـَى brukas mest i Adjectiv

N:o 5. for-

formen أَفْعَلُ, då han är comparerad, samt i formerna فَعِيلٌ och فَعْلَانُ, då *Je* vid uttalet ei höres t. e. af أَكْبَرُ *Större, Störst* Masc. كُبْرَى *Kubra, Större, Störst* Femin.; af سَكِيرٌ *en Drucken* Masc. سَكْرَى *en Drucken* Femin.; af غَضْبَانُ *Wresig* Masc. غَضْبَى *Wresig* Fem.

Anmärkn. 1. Flera Nomina gifvas, hvilka äro Feminina, ehuru utan feminin ändelse, såsom أَرْضٌ, بِئْرٌ, خَمْرٌ, رِيحٌ, رُوحٌ, شَمْسٌ, سَبُعٌ, قَوْسٌ, m. fl. hvilka måste läras af öfning. Somliga äro än Masculina, än Feminina. såsom حَالٌ *Tillstånd;* طَرِيقٌ *Wäg;* äfven så *Adjectiv-formerna* فَعُولٌ, فَعِيلٌ, مِفْعَلٌ, مِفْعَالٌ, مِفْعِيلٌ samt *Bokstäfvernas Namn,* såsom أَلِفٌ o. s. v.

Anmärkn. 2. Sällsynt är, att ett ord med Feminin ändelse är Masculinum, såsom خَلِيفَةٌ *en Kalif.*

§. 13.

Numerus och Casus.

1. Nomina hafva *tre Numeri:* 1.) *Singularis,* 2.) *Pluralis,* hvilkens *Masculina* ändelse är ـُونَ, *Feminina* ـَاتٌ och 3.) *Dualis,* ـَانِ.

2. Araberna utmärka sina Casus genom ändelser. I *Singularis,* Nom. ـٌ *on;* Gen. Dat. och Abl. ـٍ *in,* och Accus. ـً *an*

an eller اً. I *Pluralis*, Nomin. Masc. ـُونَ *una* och alla öfriga Casus ـِينَ *ina*; Nomin. Femin. ـَاتٌ och öfriga Casus ـَاتٍ. I *Dualis* Nom. ـَانِ *ani*; och öfriga Casus ـَيْنِ *eini*, t. e.

Sing.

Femin.	Masc.
مَدِينَةٌ *en Stad*	رَجُلٌ Nomin. *en Man.*
مَدِينَةٍ	رَجُلٍ Gen. Dat. Abl.
مَدِينَةً	رَجُلًا Accus.

Dual.

مَدِينَتَانِ	رَجُلَانِ Nomin.
مَدِينَتَيْنِ	رَجُلَيْنِ öfrige Casus.

Plur.

مَدِينَاتٌ	رَجُلُونَ Nomin.
مَدِينَاتٍ	رَجُلِينَ öfrige Casus.

3. *Vocativus* utmärkes genom Partikeln يَا *O! a.)* framför en *Nominativus utan nunnation* ـُ; om ordet är ett Nomen proprium, eller har Artikeln, eller betecknar någon närvarande person t. e. يَا آدَمُ *O! menniſka.* يَا ٱلنَّاسُ *O! J menniskor. b.)* För en *Genitivus* ـٍ, då لَ står för ordet, såsom يَا لَزَيْدٍ *O! Zaid*, (Egentligen ett anropande om hjelp:) *c.)* För en *Accusativ* اً, hvilket är vanligast, såsom يَا رَجُلًا *O! Man.*

Anmärkn.

Anmärkn. 1. *Nunnation* eller n-ljudet efter Vokalerna försvinner 1.) Efter Artikeln, såsom أَلْكِتَابُ *Boken.* 2.) Då Artikeln omedelbarligen följer, såsom كَتَبَ ٱلْكِتَابَ. 3.) Då följande ord står i Genitivus, såsom أَهْلُ مَدَرٍ. 4.) Framför Suffixer, såsom كِتَابُهُ, كِتَابُهُ *hans Bok.* — I dessa båda sednare fall borrtfaller äfven ن i *Dualis* och *Pluralis*, såsom رَجُلَيِ, رَجُلُو; رَجُلَيْ, رَجُلَا.

Anmärkn. 2 Trenne Nomina أَبٌ *Fader*, أَخٌ *Broder* och حَمٌ *Svärfader*, samt understundom هَنٌ *Småsaker*, få framför Genitivus, eller Suffixer, ett و, ي eller ا, allt efter deras Casus, t. e. أَبُوهُ *Nom.* أَخِيهِ *Gen.* أَبَاهُ *Accus.*

Anmärkn. 3. *Diptota* äro de ord, som i Status absolutus äro utan Nunnation; dessa beteckna alla Casus, utom Nominativus, med ـَ. Sådane äro: 1.) *Nomina af formen* أَفْعَلُ såsom أَحْمَرُ *Röd;* samt *comparativer* och *superlativer*, såsom أَكْبَرُ *Större, Störst*, أَكْبَرَ i de öfrige Casus. 2.) *Adjectiver* på ـَانُ, såsom غَضْبَانُ *Wresig.* 3.) *Femininer*, som ändas med *Elif* t. e. صَفْرَاءُ *Gul.* 4.) *Alla namn* på *Menniskor, Länder, Städer, Byar, Floder*, och *Berg*, hvilka hafva *Damma* öfver sista Konsonanten, t. e. مِصْرُ, إِبْرَهِيمُ, o. s. v.

Anmärkn. 4. *Monoptota* eller *Indeclinabla* äro 1.) *Femininer* på

på ـَى, såsom ذِكْرَى. 2.) *Nomina*, som ända sig på ـًا, ـًى eller ـٍ, hvilka egentligen uppkommit genom sammandragning, såsom عَصًا för عَصَوٌ; رَحًى för رَحَيٌ; رَامٍ för رَامِيٌ.

Anmärkn. 5. Somliga Nomina låna sin Pluralis af sådane ord, som kommit ur bruk t. e. فَمٌ *Plur.* أَفْوَاهٌ (af obs. فَوْهٌ) أُمٌّ *Plur.* أُمَّهَاتٌ.

§. 14.

Nämn-ordens Collectiva Former.

Utom de, i förra paragrafen, nämnda Plural-former, eger Arabiska språket ännu andra, som likna Singularia, men hafva en Plural eller Collectiv bemärkelse. Dessa kalla Araberna مُكَسَّرٌ *Brutna former*, i gensatts till de ordentlige Plural-formerna, hvilka de kalla مُصَحَّحٌ *Hela* eller *Fullkomliga*. *Golius* och andre, som gjort utdrag ur hans Lexicon, hafva bibehållit denna Arabiska benämning, då de öfversatt den med: *Pluralis Fractus*. De vanligaste Formerna äro följande:

Singularis.	*Collectiva former.*
1.) Af فَعْلَةٌ, فِعْلَةٌ, فُعْلَةٌ	
och فُعْلَى — — —	blifver فُعَلٌ
2.) Af فَعُولٌ, فَعِيلٌ och	
فِعَالٌ (då و eller ي ei är sidsta stam-bokstafven) —	فُعُلٌ

 3.) Af

Singularis		*Collect. form.*
3.) Af Adjectiv-formen أَقْبَلُ och dess Femin. قَبْلَاءُ	blifv.	قُبْلٌ
4.) Af قَبِلَةٌ — —	—	قِبَلٌ
5.) Af قَبْلٌ، قُبْلٌ، قِبْلٌ، قَبِيلٌ، قَبَلٌ، قِبُلٌ، قَبِيلَةٌ، قَبَلَةٌ، قَبْلَةٌ، قُبْلَانٌ، قَبْلَانَةٌ، قَبْلَانٌ، قُبْلَانَةٌ — —	—	قِبَالٌ
6.) Af قُبْلٌ، قِبْلٌ، قَبْلٌ، قَبِلٌ، قَبُلٌ، och understundom قَابِلٌ	—	قُبُولٌ
7.) Af Adjectiv-formerna قَابِلٌ، قَابِلَةٌ (når و eller ي ei år sidsta radikalen) — —	—	قُبَّلٌ
8.) Af Masculina Adjectiv-formen قَابِلٌ, då den brukas om menniskor	—	قَبَلَةٌ
9.) Af Adjectiv-formen قَابِلٌ,		

Singularis.	*Collect. form.*
då *tredje radikalen* ا, و eller ي *hvilar (quiescit)*,	blifv. قُبَلَةٌ
10.) Af Substantiv-formen قُبْلٌ och ibland قَبْلٌ och قِبْلٌ — —	— قِبَلَةٌ
11.) Af قُبْلٌ, قَبْلٌ, قَبَلٌ, قَبِيلٌ, قُبَالٌ, قَبَالٌ,	— قِبْلَةٌ
12.) Substantiv-formen قَبْلٌ, hvars andra radikal ei är و eller ي, och af Feminina Substantiv-former, som bestå af 4 bokstäfver och icke slutas på ة,	— أَقْبُلٌ
13.) Af åtskilliga tre och fyrstafviga Substantiver —	— أَقْبَالٌ
14.) Af Substantiv-formerna قَبَالٌ, قَبِيلٌ, قَبُولٌ	— أَقْبِلَةٌ
15.) Af قَابِلَةٌ, قَابِلٌ, قَابَلٌ	— قَوَابِلُ
16.) Af Feminin-formerna: قُبَالٌ, قَبَالَةٌ, قِبَالٌ, قُبُولٌ, قِبَالَةٌ, قَبَالٌ, قَبِيلَةٌ, قَبِيلٌ, قَبُولَةٌ	— قَبَايِلُ

N:o 7.

17.)

Singularis.		Collect. form.
17.) Af قُبَال، قُبُل، قَبَل، och några andra former, som ei kunna bringas under regel, — —	blifv.	قُبْلَان
18.) Af Substantiv-formerna قَبْل، قَبِيل، قَابِل، قَبَل،	—	قِبْلَان
19.) Af Adjectiv-formen قَبِيل، brukad om menniskor,	—	قُبَلَاءُ
20.) Af Adjectiv-formen قَبِيل، då andra radikalen hvilar eller fördubblas, — —	—	أَقْبِلَاءُ
21.) Af Adjectiv-formerna قَابِل، قَبِل، قَبِيل، då de beteckna *smärta* eller *olycka*, — — —	—	قَبْلَى
22.) Af قَبْلَاءُ — —	—	قَبَالِي
23.) Af أَقْبَل — —	—	أَقَابِل
24.) Af Nomina, hvilka börjas med *Mim servile*, —	—	مَقَابِل
25.) Af vissa Nomina, som hafva fyra stam-bokstäfver,	—	قَلَاقِلَة

§. 15.

§. 15.

Grader i Nomina.

Till formen äro *Comparativ* och *Superlativ-graderna* hos Araberna alldeles lika, nämligen: I *Masculinet* sättes *Elif* för Adjectivet, och i *Femininet* sättes *Je* efter det samma, såsom حَسَنٌ *Skön*, أَحْسَنُ *Skönare*, *Skönast*. Masc. حُسْنَى *Skönare*, *Skönast* Femin.; كَبِيرٌ *Stor*, أَكْبَرُ *Större*, *Störst* Masc. كُبْرَى *Större*, *Störst* Femin. — Sättes partikeln مِنْ efter det comparativa ordet, bestämmes derigenom *Comparativus*, såsom أَفْضَلُ مِنْكَ *Förträffligare än Du.*

Anmärkn. Araberna uttrycka äfven ofta *Comparativus* genom مِنْ efter blotta *Positivus*, såsom كَلْبٌ حَيٌّ خَيْرٌ مِنْ أَسَدٍ مَيِّتٍ *En lefvande Hund är bättre än* (god framför) *ett dödt Lejon.*

Fjerde Kapitlet.

Om Verba.

---

§. 16.

Konjugationernas Antal och Kännetecken.

1. Arabernas *Verba* hafva *13* särskilda *Hufvud-Former*, hvilka utmärka åtskilliga modificationer af sjelfva Stam-ordets bemärkelse, och svara mot *Verba composita*, *frequentativa*, *diminu-*

nutiva m. fl. i andra språk. Dessa former, hvilka man ei synnerligen passande kallat Konjugationer, (ty de äro blott *olika Arter af en och samma Konjugation*) hafva sina motsvarande Passiva, den 9:de och 11:te undantagne.

2. *Första Konjugationen* består af *tre* (sällan *fyra*) *Stam-bokstäfver*, som hafva *Fatha*, samt mest *Activ bemärkelse*, såsom قَتَلَ *Mörda*; har medlersta Stam-bokstafven *Kesre*, är bemärkelsen stundom *Transitiv*, stundom *Intransitiv*; men tecknas han med *Damma*, blir betydelsen mest *Intransitiv*.

Andra Konjugationen fördubblar medlersta Stam-bokstafven, t. e. قَتَّلَ. Är Verbum i första Konj. Activt, ökes bemärkelsen, t. e. حَمَدَ *Berömma*, حَمَّدَ *Högligen berömma*; är bemärkelsen i 1 *Konj*. intransitiv, blir den *här* transitiv, såsom رَفَعَ *Vara hög*, رَفَّعَ *Upphöja*. Svarar emot Hebreernas *Pihhel*.

Tredje Konj. har ett *hvilande Elif* efter första Stam-bokstafven, t. e. قَاتَلَ; brukas mest transitivt, då en inbördes handling eger rum, såsom af قَتَلَ *Mörda* قَاتَلَ *Mörda hvarandra*; af ضَرَبَ *Slå* ضَارَبَ *Slå hvarandra*. — Svarar till formen mot Hebreernas *Pohel*.

Fjerde Konj. har ett *Elif* framför första Stam-bokstafven, t. e. أَقْتَلَ; bemärkelsen är nästan den samma, som i 2 Konjugationen, om ei något mer *intensiv*, såsom af طَعِمَ *Spisa* أَطْعَمَ *Gifva mat*. — Svarar mot Hebreernas *Hiphil*.

Femte Konjug. uppkommer af *den andra Konj*. med ett försatt تَ, t. e. تَقَتَّلَ; bemärkelsen är mest *reciprok* ell. *intransi-*

tiv,

tiv, såsom af رَفَعَ *Upphöja*, تَرَفَّعَ *Upphöja sig sjelf*, *vara hög*. — Svarar mot Hebreernas *Hitpahhel*.

Sjette Konj. uppkommer af den *tredje*, då ت sättes framför t. e. تَفَاعَلَ; bemärkelsen är ungefär den samma, som i tredje Konjugationen, såsom عَاكَظَ *Tåmja*, تَعَاكَظَ *Tåmja hvarandra*, *slåss*. — Svarar till formen mot Hebreernas *Hitpohel*.

Sjunde Konj. bildas af den *första* och stafvelsen إِنْ t. e. إِنْفَعَلَ; bemärkelsen är dels reciprok, dels intransitiv, såsom فَتَحَ *Öppna*, إِنْفَتَحَ *Öppna sig sjelf*, *Blifva öppnad*. — Svarar mot Hebreernas *Niphal*.

Åttonde Species utmärkes genom ett ت efter första radikalen och framför den samme ett prosthetiskt *Elif* t. e. إِفْتَعَلَ; bemärkelsen kommer nära öfverens med sjunde Konjugationens, än reciprok, än passiv, såsom نَصَرَ *Hjelpa*, إِنْتَصَرَ *Hjelpa sig sjelf*, *hjelpas*, *segra*. — Svarar till formen mot Hebreernas *Hitpahal*.

Nionde Species utmärkes af ett *Elif* för första stam-bokstafven och *Teschdid* öfver den sidsta, t. e. إِفْعَلَّ; brukas mest om färger, såsom صَفَرَ *Wara gul*, إِصْفَرَّ *Wara höggul*; حَمَرَ *Wara röd*, إِحْمَرَّ *Wara högröd*. — Hos Hebreerna förekomma nomina, som nära likna denna form t. e. רַעֲנָן *Grön*; חַכְלִילִי *Röd*; כַּמְרִיר *Ganska svart*. Till formen svarar *Pyhlal* deremot; ty *Elif* kan man anse som Prosthetiskt.

Tionde Konjugationens känneteckn är stafvelsen إسْتَ för radikalerna t. e. إسْتَفْعَلَ; han utmärker oftast en *önskan* eller *begäran* af det, som första Konjugationen betecknar, såsom غَيَّرَ *Ändra*, إسْتَغْيَرَ *Önska att ändra*; غَفَرَ *Förlåta*, إسْتَغْفَرَ *Bedja om förlåtelse*. — I Hebreiskan finnes spår efter denna form i שַׁלְהֶבֶת *Låga* af לָהַב.

Elfte Konj. är både till *form* och *bemärkelse* nästan alldeles lika med den Nionde, blott ett *Elif* inflickas mellan andra och tredje radikalen, såsom إفْعَالَّ.

Tolfte Konj. igenkännes af andra radikalens fördubbling med ett inflickadt و, samt *Elif* framför första stambokstafven, t. e. إفْعَوْعَلَ; han stärker stamordets bemärkelse, såsom af عَشِبَ *Grön*, *frodig*, إعْشَوْشَبَ *Grönska*. — I Hebreiskan finnes spår efter denna form i מְחַצְצְרִים *Blåsa på trompet*, ett participium af חצר.

Trettonde Konjugationen igenkännes af ett dubbelt و efter andra stambokstafven t. e. إفْعَوَّلَ; dess bemärkelse är nästan lika med den tolfte Konjungationens, och, liksom denne, brukas sällan.

Anmärkn. 1. تَ, Karakteren af 8:de Konjugationen, orsakar ibland vissa ändringar; *a)* I verba, hvars första radikal är أ, ت, و eller ي, försvinner första radikalen och تَ får *Teschdid*, t. e. إتَّسَرَ *War glad*, för إيْتَسَرَ af يَسَرَ. *b.)* Är första radikalen د, ذ eller ز, bytes karakteren تَ i د, t. e. إزْدَلَقَ

اِزْدَلَقَ för اِزْتَلَقَ; اِدَّكَرَ för اِذْتَكَرَ c). Är första stambokstafven ص, ض, ط eller ظ, bytes karakteren uti ط, såsom اِصْطَبَعَ för اِصْتَبَعَ; اِظَّلَمَ för اِظْتَلَمَ; d.) Är ث första radikalen, försvinner karakteren och ث fördubblas, såsom اِثَّبَتَ för اِثْتَبَتَ. Välljudet fordrar dessa ändringar.

Anmärkn. 2. Nyare Språklärare uppgifva ännu flera Konjugationer, såsom فَيْعَلَ; فَوْعَلَ; تَفَعْيَلَ, سَفْعَلَ, فَعْلَلَ, hvilka böjas efter *den andra*, samt اِفْعَنْلَلَ och اِفْعَنْلَى, hvilka böjas efter *den 7:de* eller *9:de Konj.* men dessa former äro sällsynta.

Anmärkn. 3. Passivernas form är vanligast فُعِلَ, som Paradigmerna framdeles visa.

§. 17.

Modi.

1. För att uttrycka en handling, ett tillstånd, en egenskap, utan bestämmelse af tid och Person *(Infinitivus)*, hafva Araberna i deras första Konjugation åtskilliga former. De vanligaste äro: 1.) فَعْلٌ, förekommer oftast. 2.) فُعُولٌ brukas mest i verba *Intransitiva*, som hafva *Fatha* öfver andra stambokstafven. 3.) فُعُولَةٌ i *Intransitiver*, som hafva *Damma* öfver andra radikalen. 4.) فَعَالَةٌ äfven i dylika verba. 5.) فِعْلٌ, då medlersta stambokstafven har *Kesre*. — De öfrige *Infinitivformer*, som mindre ofta förekomma, äro följande:

6.) فعل

6.) قُبْلٌ	13.) قُبْلَةٌ	20.) قُبْلَى	27.) قَبِيلٌ
7.) قِبْلٌ	14.) قِبْلَةٌ	21.) قِبْلَى	28.) قَبِلٌ
8.) قُبُلٌ	15.) قَبْلَةٌ	22.) قَبْلَانٌ	29.) قَبِلَةٌ
9.) قَبَلٌ	16.) قَبَالَةٌ	23.) قُبْلَانٌ	30.) مَقْبَلٌ
10.) قَبَالٌ	17.) قُبَالَةٌ	24.) قِبْلَانٌ	31.) مَقْبَلَةٌ
11.) قُبَالٌ	18.) قِبَالَةٌ	25.) قَبَلَانٌ	32.) مَقْبِلَةٌ
12.) قِبَالٌ	19.) قَبْلَى	26.) قَبُولٌ	33.) مَقْبِلٌ

Infinitiv-formerna i de öfriga Konjugationerna upptagas framdeles i Paradigmen. — Alla desse Infinitiver äro att anse som *Verbal Substantiver*, hvilka declineras såsom andra Nomina. Arabiska Språklärare kalla dem *Nomina actionis*.

2. För att uttrycka en handling eller ett tillstånd, med bestämmelse af tid och person, eger Arabiska språket *tvänne former: Den ena* har personal-pronomen vid slutet af *Infinitivus*, såsom قَبِلْتُ, liksom *(Komma-jag)* قَبِلْتَ *(Komma-du)* قَبِلْنَا *(Komma-vi)*; *den andra* vid början, såsom أَقْبَلُ *(Jag-komma* نَقْبَلُ *(vi-komma)*. m. m. Ursprungligen kunna dessa former icke uttrycka någon bestämd tid; utan äro *Aorister*. Först genom vissa tillägg eller vissa sammanfogningar blifva de bestämda Tempora. Då likväl den formen, som har Personal-pronomen vid slutet, oftare brukas om en *förfluten tid*, och den med Pronomen i början, om en *tillkommande*; hafva fordna Språklärare kallat den förra *Praeteritum* och den seduare *Futurum*. De nyare kalla dem bättre *Aorister*.

Anmärkn. I dessa verbal-personer igenkänner man lätteligen de vanliga pronomina personalia t. e. تَ i قَتَلْتَ af أَنْتَ *Du*, تُمْ i قَتَلْتُمْ af أَنْتُمْ *J*, أَ i أَقْبُلُ af أَنَا *Jag*, نَ i نَقْبُلُ af نَحْنُ *Wi*, o. s. v.

3. *Imperativus* af första Konjugationen skulle, enligt sin natur, vara *enstafvig*, såsom قْتُلْ *Dräp!* ضْرِبْ *Slå!* men för bättre välljud har man satt ett *Elif* framom, hvilket får lika vokal, som medlersta radikalen, t. e. أُقْتُلْ, اِضْرِبْ och således, då en vokal föregår, flyter med honom tillsamman, och får *Vesla*. (Jfr. §. 3. 4.). Medlersta stam-bokstafven får alltid samma vokal i Imperativus, som han har i Andra Aoristen eller Futurum.

Anmärkn. Araberna nyttja alldrig Imperativen, då sattsen är nekande och fordrar ett *Icke*, utan i dess ställe andra Aoristen med لَا, såsom لَا تَضْرِبْ *Du skall icke slå*, d. ä. *Slå icke!*

4. *Participium* af första Konjugationen är قَابِلٌ, och i dess Passivum مَقْبُولٌ. I alla öfriga Konjugationer är dess Karakter مُ, då andra radikalen i Activa får *Kesre* och i Passiva *Fatha*.

5. Till att utmärka *Conjunctivus* eller *Subjunctivus* hafva Araberna ingen särskild form; de nyttja dertill sina båda *Aorister*, hvilka de modificera genom åtskilliga Partiklar, såsom لَوْ, إِنْ, إِذَا *Om, når*, m. fl.

§. 18.

Tempora.

Till att utmärka tiden för en handling eller ett tillstånd, nyttja Araberna sina bägge *Aorister* och *Participierna*, hvilka dels af sammanhanget, dels genom vissa ords eller partiklars tillsättande, nogare bestämmas.

1. *Praesens* uttryckes än genom *andra Aoristen*, utan någon förutsatt partikel, såsom يَنْصُرُ *Han hjelper*, يُقْبِلُ *Han kommer*; i synnerhet i en nekande satts, då مَا, *Icke*, står förut t. e. مَا أَعْلَمُ *Jag vet icke; än* genom *Participium*, såsom أَنَا نَاصِرٌ *Jag är hjelpande* d. å. *hjelper*, أَنَا قَابِلٌ *Jag kommer*.

2. *Imperfectum* bestämmes genom كَانَ *Han var*, framför *andra Aoristen*, t. e. كَانَ يَجْلِسُ *Han satt*, كَانَ يَقْتُلُ *Han dödade;* men i historisk stil uttryckes härigenom ofta Praeteritum.

3. *Praeteritum* uttryckes mest genom *första Aoristen*, såsom قَتَلَ *Han har dräpit*, نَصَرَ *Han har understött*. Är sattsen nekande, uttryckes det genom لَمْ, لَمَّا *Icke*, *icke ännu*, framför den afkorrtade formen af *andra Aoristen*, t. e. لَمْ يَضْرِبْ *Han har icke slagit*, لَمَّا يَخْرُجْ *Han har ännu icke utgått*.

4. *Plusquamperfectum* bestämmes i Arabiska språket genom verbum substantivum كَانَ framför *första Aoristen*, t. e. كَانَ ضَرَبَ *Han hade slagit*, كَانَ قَالَ *Han hade sagt*.

5. Fu-

5. *Futurum* uttryckes genom *andra Aoristen*, då Partiklarna سَ, سَوْفَ, سَوْ, سَيْ, eller سَفْ sättes förut, och i en negativ satts لَنْ *Icke*, såsom سَوْفَ يَنْصُرُ eller سَيَنْصُرُ *Han skall hjelpa*, لَنْ يَنْصُرَ *Han lärer icke undsätta.*

§. 19.

Paradigm af det ordentligt böjda Verbum i Första Konjugationen.

Första Aoristen.

(Præteritum.)

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَتَلَتْ		قَتَلَ	3. Pers.
قَتَلْتِ		قَتَلْتَ	2.
	قَتَلْتُ		1.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَتَلَتَا		قَتَلَا	3.
	قَتَلْتُمَا		2.

Plur.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَتَلْنَ		قَتَلُوا	3.
قَتَلْتُنَّ		قَتَلْتُمْ	2.
	قَتَلْنَا		1.

Andra Aoristen.

(Futurum.)

1. Vanliga Formen:

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
	أَقْبُلُ		1.
تَقْبُلِينَ		تَقْبُلُ	2.
تَقْبُلُ		يَقْبُلُ	3.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
	تَقْبُلَانِ		2.
تَقْبُلَانِ		يَقْبُلَانِ	3.

Plur.

Femin.	Commun.	Masc.	
	نَقْبُلُ		1.
تَقْبُلْنَ		تَقْبُلُونَ	2.
يَقْبُلْنَ		يَقْبُلُونَ	3.

Anmärkn. I *andra Aoristen* har vanligtvis andra radikalen *Damma*, såsom Paradigmet visar; men han får *stundom Fatha*, t. e. då andra radikalen i första Aoristen har *Kesre*, såsom af عَلِمَ blir أَعْلَمُ; eller, då andra eller tredje radikalen är guttural, såsom أَفْخَلُ, أَسْبَعُ; *stundom Kesre* efter ett språkbruk, som icke låter tvinga sig under reglor, utan måste af öfning och af Lexica läras.

2. Den

2. *Den afkorrtade Formen af 2. Aoristen.*
(Futurum Apocopatum.)

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
	أَقْبُلْ		1.
تَقْبُلِي		تَقْبُلْ	2.
تَقْبُلْ		يَقْبُلْ	3.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
	تَقْبُلَا		2.
تَقْبُلَا		يَقْبُلَا	3.

Plur.

Femin.	Commun.	Masc.	
	نَقْبُلْ		1.
تَقْبُلْنَ		تَقْبُلُوا	2.
يَقْبُلْنَ		يَقْبُلُوا	3.

Anmärkn. Denne apokoperade form brukas: 1.) Efter partiklarna لَمْ, لَمَّا *Ännu icke*, لَا *Icke* och لِ *Att*, då det sednare förbjuder eller befaller. — 2.) I hypothetiska Konsruktioner, d. ä. *Sker det, så följer.* Således a.) Efter partiklarna إِنْ *Om*, مَا *Hvilket*, مَنْ *Hvilken*, أَيٌّ *Hvilken*, مَهْمَا *Så ofta*, كَيْفَمَا *Hurulunda*, أَنَّى, أَيْنَ, حَيْثُمَا *Hvar*,

Hvarest, مَتَي, إِنَّمَا, أَيَّانَ och إِذَا *När*. Om uti en sådan Konstruktion både det föregående och efterföljande verbum står i Futurum, kunna båda apokoperas; står det föregående i præteritum, kan det efterföljande efter behag apokoperas eller icke. — *b.)* Då, efter en *Imperativ*, *Futurum* följer, såsom أَنْصُرْنِي أَنْصُرْكَ *Hjelp mig, så skall jag hjelpa Dig*. — Men dessa reglor följas icke alltid af Arabiske Författare, hvilket *Handskrifter* ei sällan ådagalägga.

3. *Den med* Fatha *öfver tredje radikalen betecknade formen af 2 Aoristen.*

(Futurum Antitheticum l. Nasbatum.)

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
	أَقْبَلَ		1.
تَقْبَلِي		تَقْبَلَ	2.
تَقْبَلَ		يَقْبَلَ	3.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
	تَقْبَلَا		2.
تَقْبَلَا		يَقْبَلَا	3.

Plur.

Femin.	Commun.	Masc.	
	نَقْبَلَ		1.
تَقْبَلْنَ		تَقْبَلُوا	2.
يَقْبَلْنَ		يَقْبَلُوا	3.

Anmärkn. Denna form kallas *Antithetisk*, emedan en vokal sättes för en annan, ـَ för ـُ; *Nasbatisk*, emedan *Fatha* af Araberna äfven kallas نَصْبٌ; och brukas efter följande partiklar: 1.) لَنْ *Icke;* 2.) لِ *Att,* (når لِ icke gör Futuri bemärkelse till Imperativ.) 3.) أَنْ *Att;* 4.) كَيْ *Att,* 5.) لِأَنْ, لِكَيْ, كَيْلَا, أَلَّا, لِئَلَّا; 6.) إِذًا och إِذَنْ då de tillkännagifva ett *beslut,* och kunna öfversättas: *Nu välan!* eller något dylikt. 7.) حَتَّى *På det, till dess;* 8.) أَوْ *Att, på det;* 9.) فَ och وَ, då de stå i en eftersatts efter *ord,* som tillkännagifva en *befallning, önskan* eller *fråga,* såsom: *Slå honom icke,* فَيَمُوتَ *så att han dör.*

4. *Den tillökta formen af 2 Aoristen.*

(Futurum Paragogicum.)

Singul.

Femin.	Commun.	Masc.	
	أَقْتُلَنَّ		1.
تَقْتُلِنَّ		تَقْتُلَنَّ	2.
تَقْتُلَنَّ		يَقْتُلَنَّ	3.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
	تَقْتُلَانِّ		2.
تَقْتُلَانِّ		يَقْتُلَانِّ	3.

Plur.

Plur.

	نَقْبُلَنَّ	1.
تَقْبُلْنَانِّ	تَقْبُلُنَّ	2.
يَقْبُلْنَانِّ	يَقْبُلُنَّ	3.

Anmärkn. 1. Ofta förekommer detta paragogiska *Nun* blott enkelt, såsom تَقْبُلَنْ، يَقْبُلَنْ تَقْبُلُنْ، يَقْبُلُنْ o. s. v. men *Dualis* och *Feminina Pluralia* bibehålla alltid det dubbla Nun i denna form. — Efter en friare Ortografi händer någon gång, att *Elif* skrifves i stället för *Nun* t. e. لَنَسْفَعًا för لَنَسْفَعَنْ.

Anmärkn. 2. Futurum paragogicum brukas i synnerhet vid *Frågor, Önskningar, Befallningar, Hotelser, Eder* och *Försäkringar.*

Imperativ.

Femin.	Commun.	Masc.	
اُقْبُلِي		اُقْبُلْ	*Sing.*
	اُقْبُلَا		*Dual.*
اُقْبُلْنَ		اُقْبُلُوا	*Plur.*

Anmärkn. Imperativen får understundom äfven en paragogisk form, än ett enkelt, än ett dubbelt *Nun*, t. e. اُقْبُلَنَّ eller اُقْبُلَنْ o. s. v. — Imperativens formation se §. 17. 3.

Infinitivus och *Participium* se §. 17. 1. 4.

§. 20.

§. 20.

Verba med fyra Stambokstäfver.
(Quadrilittera.)

Dessa uppkomma, *än* genom *fördubbling* af vissa bokstäfver, såsom بَأْبَأَ *Ropa pappa; än inflickning* af en ny bokstaf t. e. جَحْعَلَ *Kasta till jorden; än* genom *sammansättning* af tvånne stamord, dock så, att lika bokstäfver ei upprepas, t. e. اِطْمَأَنَّ *Wara modig och lugn*, af طَمَا *Wara stolt* och طَمَنَ *Wara lugn;* och *ändtligen* af *utländska ord*, t. e. فَرْعَنَ *Wara Faraonisk*, d. å. *Listig och grym.* — Dessa verba hafva gemenligen blott fyra Konjugationer, såsom:

Passivum.	Activum.	
قُلْعِلَ	قَلْعَلَ	1.
تُقُلْعِلَ	تَقَلْعَلَ	2.
أُقْلُنْعِلَ	اِقْلَنْعَلَ	3.
— —	اِقْلَعَلَّ	4.

Anmärkn. *Första formen* böjes efter *Andra Konjugationen* af de ordentlige verba, *den andra* efter *den femte*, den *tredje* efter den *sjunde* och den *fjerde formen* efter den *nionde Konjugationen.* — De hafva ock med dessa analoga bemärkelser.

§. 21.

Öfversikt af de 13 Ord. Konjugations-arterna i alla Modi.

Activum.

Particip.	Infinit.	Imperat.	Futur.	Præter.	
قَابِلٌ	قَبْلًا	أُقْبُلْ	يَقْبُلُ	قَبَلَ	1
مُقَبِّلٌ	تَقْبِيلٌ	قَبِّلْ	يُقَبِّلُ	قَبَّلَ	2
مُقَابِلٌ	مُقَابَلَةٌ	قَابِلْ	يُقَابِلُ	قَابَلَ	3
مُقْبِلٌ	إِقْبَالٌ	أَقْبِلْ	يُقْبِلُ	أَقْبَلَ	4
مُتَقَبِّلٌ	تَقَبُّلٌ	تَقَبَّلْ	يَتَقَبَّلُ	تَقَبَّلَ	5
مُتَقَابِلٌ	تَقَابُلٌ	تَقَانَلْ	يَتَقَابَلُ	تَقَابَلَ	6
مُنْقَبِلٌ	إِنْقِبَالٌ	إِنْقَبِلْ	يَنْقَبِلُ	إِنْقَبَلَ	7
مُقْتَبِلٌ	إِقْتِبَالٌ	إِقْتَبِلْ	يَقْتَبِلُ	إِقْتَبَلَ	8
مُقْبَلٌّ	إِقْبِلَالٌ	إِقْبَلِلْ	يَقْبَلُّ	إِقْبَلَّ	9
مُسْتَقْبِلٌ	إِسْتِقْبَالٌ	إِسْتَقْبِلْ	يَسْتَقْبِلُ	إِسْتَقْبَلَ	10
مُقْبَالٌّ	إِقْبِلَالٌ	إِقْبَالِلْ	يَقْبَالُّ	إِقْبَالَّ	11
مُقْبَوْبِلٌ	إِقْبِيبَالٌ	إِقْبَوْبِلْ	يَقْبَوْبِلُ	إِقْبَوْبَلَ	12
مُقْبَوِّلٌ	إِقْبِوَّالٌ	إِقْبَوِّلْ	يَقْبَوِّلُ	إِقْبَوَّلَ	13

Passi-

Passivum,

Participium.	Futurum.	Praeteritum.	
مَقْبُولٌ	يُقْبَلُ	قُبِلَ	1
مُقَبَّلٌ	يُقَبَّلُ	قُبِّلَ	2
مُقَابَلٌ	يُقَابَلُ	قُوبِلَ	3
مُقْبَلٌ	يُقْبَلُ	أُقْبِلَ	4
مُتَقَبَّلٌ	يُتَقَبَّلُ	تُقُبِّلَ	5
مُتَقَابَلٌ	يُتَقَابَلُ	تُقُوبِلَ	6
مُنْقَبَلٌ	يُنْقَبَلُ	أُنْقُبِلَ	7
مُقْتَبَلٌ	يُقْتَبَلُ	أُقْتُبِلَ	8
مُسْتَقْبَلٌ	يُسْتَقْبَلُ	أُسْتُقْبِلَ	10
مُقْبَوْبَلٌ	يُقْبَوْبَلُ	أُقْبُوبِلَ	12
مُقْبَوَّلٌ	يُقْبَوَّلُ	أُقْبُوِّلَ	13

Anmärkn. Arabernas *Passiver* hafva hvarken *Infinitiver*, eller

Imperativer. — *Nionde* och *Elfte* Konjugationerna hafva inga *Passiver.*

§. 22.

Anomaliska Verba.

Då andra och tredje Stambokstafven är en och den samma; eller, då någon af radikalerna är en af Konsonanterna ا, و eller ي, uppkomma åtskilliga afvikelser vid ordens konjugerande, *än* genom *sammandragning*, *än uteslutande* och *än* genom *förvexling* af en eller flera bokstäfver.

I. *Verba, som hafva andra och tredje radikalen lika.*

(Verba Surda.)

Då tredje stambokstafven skulle hafva en Vokal, sammanflyter han med andra radikalen, såsom قَلَّ för قَلَلَ, قَلَّتْ för قَلَلَتْ; har han åter ingen vokal, blir han quar, som följande Paradigm af Första Aoristen visar:

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَلَّتْ		قَلَّ	3.
قَلَلْتِ		قَلَلْتَ	2.
	قَلَلْتُ		1.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَلَّتَا		قَلَّا	2.
	قَلَلْتُمَا		1.

Plur.

Plur.

3. قَلُّوا	قَلَلْنَ
2. قَلَلْتُمْ	قَلَلْتُنَّ
1. قَلَلْنَ	

Andra Aoristen heter يَقُلُّ, يَقِلُّ eller يَقَلُّ, allt efter den vokal andra radikalen uti ett ordentligt verbum borde få, men som nu framflyttes under första radikalen, för sammandragningens skull. — *Imperativen* är أُقْلُلْ, någon gång قُلَّ. — *Infinitiven* قَلٌّ. — *Participium* قَالٌّ. — *Praeteritum Passivi* قُلَّ o. s. v.

II. *Verba, hvilkas första, andra eller tredje Stambokstaf är* ا, و eller ي.

Då en mängd reglor för dessa Ords Konjugerande snarare förvirrar än upplyser en Begynnare i språket, torde följande Paradigm af första konjugationen bäst tjena att utreda dem. — Ovanliga former äro efteråt, under sina motsvarande Numror, särskilt anmärkte, äfven som de allmännaste lagarna för bokstäfvernas ا, و och ي förvexling och bruk.

Praete-

Praete-

Pluralis.

1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.	
Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.
أَكَلْنَا	أَكَلْتُنَّ	أَكَلْتُمْ	أَكَلْنَ	أَكَلُوا
بَأَسْنَا	بَأُسْتُنَّ	بَأُسْتُمْ	بَأُسْنَ	بَأُسُوا
هَنَأْنَا	هَنَأْتُنَّ	هَنَأْتُمْ	هَنَأْنَ	هَنُؤُوا
وَرِثْنَا	وَرِثْتُنَّ	وَرِثْتُمْ	وَرِثْنَ	وَرِثُوا
قُلْنَا	قُلْتُنَّ	قُلْتُمْ	قُلْنَ	قَالُوا
غَزَوْنَا	غَزَوْتُنَّ	غَزَوْتُمْ	غَزَوْنَ	غَزَوْا
يَسَرْنَا	يَسَرْتُنَّ	يَسَرْتُمْ	يَسَرْنَ	يَسَرُوا
سِرْنَا	سِرْتُنَّ	سِرْتُمْ	سِرْنَ	سَارُوا
رَمَيْنَا	رَمَيْتُنَّ	رَمَيْتُمْ	رَمَيْنَ	رَمَوْا

ritum.

Singularis.

1 Pers. Commun.	2 Pers. Femin.	2 Pers. Masc.	3 Pers. Femin.	3 Pers. Masc.	
أَكَلْتُ	أَكَلْتِ	أَكَلْتَ	أَكَلَتْ	أَكَلَ	1
بَأُسْتُ	بَأُسْتِ	بَأُسْتَ	بَأُسَتْ	بَأُسَ	2
هَنَأْتُ	هَنَأْتِ	هَنَأْتَ	هَنَأَتْ	هَنَأَ	3
وَرِثْتُ	وَرِثْتِ	وَرِثْتَ	وَرِثَتْ	وَرِثَ	4
قُلْتُ	قُلْتِ	قُلْتَ	قَالَتْ	قَالَ	5
غَزَوْتُ	غَزَوْتِ	غَزَوْتَ	غَزَتْ	غَزَا	6
يَسَرْتُ	يَسَرْتِ	يَسَرْتَ	يَسَرَتْ	يَسَرَ	7
سِرْتُ	سِرْتِ	سِرْتَ	سَارَتْ	سَارَ	8
رَمَيْتُ	رَمَيْتِ	رَمَيْتَ	رَمَتْ	رَمَى	9

 Dua-

Dualis.

2 Pers. Commun.	Femin.	2 Pers. Masc.	
أَكَلْتُمَا	أَكَلَتَا	أَكَلاَ	1.
بَأَسْتُمَا	بَأَسَتَا	بَأَسَا	2.
هَنَأْتُمَا	هَنَأَتَا	هَنَأَا	3.
وَرَثْتُمَا	وَرَثَتَا	وَرَثَا	4.
قُلْتُمَا	قَالَتَا	قَالاَ	5.
غَزَوْتُمَا	غَزَتَا	غَزَوَا	6.
يَسَرْتُمَا	يَسَرَتَا	يَسَرَا	7.
سِرْتُمَا	سَارَتَا	سَارَا	8.
رَمَيْتُمَا	رَمَتَا	رَمَيَا	9.

1) *Passiv.*

1) Passiv. أُكِلَ. III. آكَلَ. Pass. أُوكِلَ. IV. آكَلَ. Pass. أُوكِلَ. VIII. إِيتَكَلَ. Pass. أُوتُكِلَ.

2) Pass. بُئِسَ. II. بَأَّسَ. Pass. بُئِّسَ. III. بَاءَسَ. Pass. بُوئِسَ. VIII. إِبْتَأَسَ. Pass. أُبْتُئِسَ.

4) Pass. وُرِثَ. IV. أَوْرَثَ. Pass. أُورِثَ. VIII. إِتَّرَثَ. Pass: أُتُّرِثَ.

5) Pass. قِيلَ. II. قَوَّلَ. Pass. قُوِّلَ. IV. أَقَالَ. Pass. أُقِيلَ. VIII. إِقْتَالَ. Pass. أُقْتِيلَ.

6) Pass. غُزِيَ. IV. أَغْزَى. VII. إِغْتَزَى.

7) IV. أَيْسَرَ. Pass. أُوسِرَ. VIII. إِتَّسَرَ. Pass. أُتُّسِرَ.

8) Pass. سِيرَ. II. سَيَّرَ. Pass. سُيِّرَ. IV. أَسَارَ. Pass. أُسِيرَ. VIII. إِسْتَارَ. Pass: أُسْتِيرَ.

9) Pass. رُمِيَ. II. رَمَّى. Pass. رُمِّيَ. IV. أَرْمَى. Pass. أُرْمِيَ. VIII. إِرْتَمَى. Pass. أُرْتُمِيَ.

N:o 14. Plura-

Futu-

Pluralis.

1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.	
Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.
نَأْكُلُ	تَأْكُلْنَ	تَأْكُلُونَ	يَأْكُلْنَ	يَأْكُلُونَ
نَبْأَسُ	تَبْأَسْنَ	تَبْأَسُونَ	يَبْأَسْنَ	يَبْأَسُونَ
نَهْنَؤُ	تَهْنَأْنَ	تَهْنَؤُونَ	يَهْنَأْنَ	يَهْنَؤُونَ
نَرِثُ	تَرِثْنَ	تَرِثُونَ	يَرِثْنَ	يَرِثُونَ
نَغُولُ	تَغُلْنَ	تَغُولُونَ	يَغُلْنَ	يَغُولُونَ
نَغْزُو	تَغْزُونَ	تَغْزُونَ	يَغْزُونَ	يَغْزُونَ
نَيْبِسُ	تَيْبِسْنَ	تَيْبِسُونَ	يَيْبِسْنَ	يَيْبِسُونَ
نَسِيرُ	تَسِرْنَ	تَسِيرُونَ	يَسِرْنَ	يَسِيرُونَ
نَرْمِي	تَرْمِينَ	تَرْمُونَ	يَرْمِينَ	يَرْمُونَ

Singu-

r u m.

Singularis.

1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.		
Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.	
أَكُلُ	تَأْكُلِينَ	تَأْكُلُ	تَأْكُلُ	يَأْكُلُ	1
أَبْأَسُ	تَبْأَسِينَ	تَبْأَسُ	تَبْأَسُ	يَبْأَسُ	2
أَهْنُؤُ	تَهْنُئِينَ	تَهْنُؤُ	تَهْنُؤُ	يَهْنُؤُ	3
أَرِثُ	تَرِثِينَ	تَرِثُ	تَرِثُ	يَرِثُ	4
أَغُولُ	تَغُولِينَ	تَغُولُ	تَغُولُ	يَغُولُ	5
أَغْزُو	تَغْزِينَ	تَغْزُو	تَغْزُو	يَغْزُو	6
أَيْسِرُ	تَيْسِرِينَ	تَيْسِرُ	تَيْسِرُ	يَيْسِرُ	7
أَسِيرُ	تَسِيرِينَ	تَسِيرُ	تَسِيرُ	يَسِيرُ	8
أَرْمِي	تَرْمِينَ	تَرْمِي	تَرْمِي	يَرْمِي	9

Dualis.

Dualis.

	3 Pers.		2 Pers.
	Masc.	Femin.	Commun.
1.	يَأْكُلَانِ	تَأْكُلَانِ	تَأْكُلَانِ
2.	يَبْأَسَانِ	تَبْأَسَانِ	تَبْأَسَانِ
3.	يَهْنَأَانِ	تَهْنَأَانِ	تَهْنَأَانِ
4.	يَرِثَانِ	تَرِثَانِ	تَرِثَانِ
5.	يَغُولَانِ	تَغُولَانِ	تَغُولَانِ
6.	يَغْزُوَانِ	تَغْزُوَانِ	تَغْزُوَانِ
7.	يَيْسِرَانِ	تَيْسِرَانِ	تَيْسِرَانِ
8.	يَسِرَانِ	تَسِرَانِ	تَسِرَانِ
9.	يَرْمِيَانِ	تَرْمِيَانِ	تَرْمِيَانِ

1) *Passiv.*

1) *Pass.* يُوكَلُ. II. يُوَكِّلُ. III. يُوَاكِلُ.

IV. يُوكِلُ. VIII. يَأْتَكِلُ.

2) *Pass.* يُبْأَسُ. II. يُبَيِّسُ. III. يُبَايِسُ.

VI. يُبْئِسُ. VIII. يَبْتَئِسُ.

3) *Pass.* يُهْنَؤُ. II. يُهَنِّي. III. يُهَانِي.

4) *Pass.* يُوَرَثُ. II. يُوَرِّثُ. IV. يُورِثُ. VIII. يَتَّرِثُ.

5) *Pass.* يُغَالُ. II. يُغَوِّلُ. IV. يُغِيلُ. VIII. يَغْتَالُ.

6) *Pass.* يُغْزَى. II. يُغَزِّي. IV. يُغْزِي. VIII. يَغْتَزِي.

7. *Pass.* يُوسَرُ. II. يُيَسِّرُ. IV. يُوسِرُ. VIII. يَتَّسِرُ.

8) *Pass.* يُسَامُ. II. يُسَوِّمُ. IV. يُسِيمُ. VIII. يَسْتَامُ.

9) *Pass.* يُرْمَى. II. يُرَمِّي. IV. يُرْمِي. VIII. يَرْتَمِي.

Imperativer. — *Nionde* och *Elfte* Konjugationerna hafva inga *Passiver.*

§. 22.

Anomaliska Verba.

Då andra och tredje Stambokstafven är en och den samma, eller, då någon af radikalerna är en af Konsonanterna ا, و eller ي, uppkomma åtskilliga afvikelser vid ordens konjugerande, än genom *sammandragning*, än *uteslutande* och än genom *förvexling* af en eller flera bokstäfver.

I. *Verba, som hafva andra och tredje radikalen lika.*

(Verba Surda.)

Då tredje stambokstafven skulle hafva en Vokal, sammanflyter han med andra radikalen, såsom قَلَّ för قَلَلَ, قَلَّتْ för قَلَلَتْ; har han åter ingen vokal, blir han quar, som följande Paradigm af Första Aoristen visar:

Sing.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَلَّتْ		قَلَّ	3.
قَلَلْتِ		قَلَلْتَ	2.
	قَلَلْتُ		1.

Dual.

Femin.	Commun.	Masc.	
قَلَّتَا		قَلَّا	2.
	قَلَلْتُمَا		1.

Plur.

Plur.

3.	قَلُّوا	قَلَلْنَ
2.	قَلَلْتُمْ	قَلَلْتُنَّ
1.	قَلَلْنَ	

Andra Aoristen heter يَقُلُّ, يَقِلُّ eller يَقَلُّ, allt efter den vokal andra radikalen uti ett ordentligt verbum borde få, men som nu framflyttes under första radikalen, för sammandragningens skull. — *Imperativen* är اُقْلُلْ, någon gång قُلَّ. — *Infinitiven* قَلٌّ. — *Participium* قَالٌّ. — *Praeteritum Passivi* قُلَّ o. s. v.

II. *Verba, hvilkas första, andra eller tredje Stambokstaf är* ا, و eller ي.

Då en mängd reglor för dessa Ords Konjugerande snarare förvirrar än upplyser en Begynnare i språket, torde följande Paradigm af första konjugationen bäst tjena att utreda dem. — Ovanliga former äro efteråt, under sina motsvarande Numror, särskilt anmärkte, äfven som de allmännaste lagarna för bokstäfvernas ا, و och ي förvexling och bruk.

Pluralis.

1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.	
Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.
أَكَلْنَا	أَكَلْتُنَّ	أَكَلْتُمْ	أَكَلْنَ	أَكَلُوا
بَأَسْنَا	بَأَسْتُنَّ	بَأَسْتُمْ	بَأَسْنَ	بَأَسُوا
هَنَأْنَا	هَنَأْتُنَّ	هَنَأْتُمْ	هَنَأْنَ	هَنُؤُوا
وَرِثْنَا	وَرِثْتُنَّ	وَرِثْتُمْ	وَرِثْنَ	وَرِثُوا
قُلْنَا	قُلْتُنَّ	قُلْتُمْ	قُلْنَ	قَالُوا
غَزَوْنَا	غَزَوْتُنَّ	غَزَوْتُمْ	غَزَوْنَ	غَزَوْا
يَسَرْنَا	يَسَرْتُنَّ	يَسَرْتُمْ	يَسَرْنَ	يَسَرُوا
سِرْنَا	سِرْتُنَّ	سِرْتُمْ	سِرْنَ	سَارُوا
رَمَيْنَا	رَمَيْتُنَّ	رَمَيْتُمْ	رَمَيْنَ	رَمَوْا

ritum.

Singularis.

	1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.	
	Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.
1	أَكَلْتُ	أَكَلْتِ	أَكَلْتَ	أَكَلَتْ	أَكَلَ
2	بَأُسْتُ	بَأُسْتِ	بَأُسْتَ	بَأُسَتْ	بَأُسَ
3	هَنَأْتُ	هَنَأْتِ	هَنَأْتَ	هَنَأَتْ	هَنَأَ
4	وَرِثْتُ	وَرِثْتِ	وَرِثْتَ	وَرِثَتْ	وَرِثَ
5	قُلْتُ	قُلْتِ	قُلْتَ	قَالَتْ	قَالَ
6	غَزَوْتُ	غَزَوْتِ	غَزَوْتَ	غَزَتْ	غَزَا
7	يَسَرْتُ	يَسَرْتِ	يَسَرْتَ	يَسَرَتْ	يَسَرَ
8	سِرْتُ	سِرْتِ	سِرْتَ	سَارَتْ	سَارَ
9	رَمَيْتُ	رَمَيْتِ	رَمَيْتَ	رَمَتْ	رَمَى

Dualis.

2 Pers.	2 Pers.		
Commun.	Femin.	Masc.	
أَكَلْتُمَا	أَكَلَتَا	أَكَلَا	1.
بَأُسْتُمَا	بَأَسَتَا	بَأَسَا	2.
هَنَأْتُمَا	هَنَأَتَا	هَنَأَا	3.
وَرِثْتُمَا	وَرِثَتَا	وَرِثَا	4.
قُلْتُمَا	قَالَتَا	قَالَا	5.
غَزَوْتُمَا	غَزَتَا	غَزَوَا	6.
يَسَرْتُمَا	يَسَرَتَا	يَسَرَا	7.
سِرْتُمَا	سَارَتَا	سَارَا	8.
رَمَيْتُمَا	رَمَتَا	رَمَيَا	9.

1) *Passiv.*

1) *Passiv.* أُكِلَ. III. آكَلَ. *Pass.* أُوكِلَ. IV. آكَلَ.
Pass. أُوكِلَ. VIII. إِيتَكَلَ. *Pass.* أُوتُكِلَ.

2) *Pass.* بُئِسَ. II. بَئَّسَ. *Pass.* بُئِّسَ. III. بَاءَسَ.
Pass. بُوئِسَ. VIII. إِبْتَأَسَ. *Pass.* أُبْتُئِسَ.

4) *Pass.* وُرِثَ. IV. أَوْرَثَ. *Pass.* أُورِثَ. VIII. إِتَّرَثَ.
Pass: أُتُّرِثَ.

5) *Pass.* قِيلَ. II. قَوَّلَ. *Pass.* قُوِّلَ. IV. أَقَالَ. *Pass.* أُقِيلَ. VIII. إِقْتَالَ. *Pass.* أُقْتِيلَ.

6) *Pass.* غُزِيَ. IV. أَغْزَيَ. VII. إِغْتَزَيَ.

7) IV. أَيْسَرَ. *Pass.* أُوسِرَ. VIII. إِتَّسَرَ. *Pass.* أُتُّسِرَ.

8) *Pass.* سِيرَ. II. سَيَّرَ. *Pass.* سُيِّرَ. IV. أَسَارَ. *Pass.* أُسِيرَ. VIII. إِسْتَارَ. *Pass:* أُسْتِيرَ.

9) *Pass.* رُمِيَ. II. رَمَّيَ. *Pass.* رُمِّيَ. IV. أَرْمَيَ. *Pass.* أُرْمِيَ. VIII. إِرْتَمَيَ. *Pass.* أُرْتُمِيَ.

Futu-

Pluralis.

1 Pers. Commun.	2 Pers. Femin.	2 Pers. Masc.	3 Pers. Femin.	3 Pers. Masc.
نَأْكُلُ	تَأْكُلْنَ	تَأْكُلُونَ	يَأْكُلْنَ	يَأْكُلُونَ
نَبْأَسُ	تَبْأَسْنَ	تَبْأَسُونَ	يَبْأَسْنَ	يَبْأَسُونَ
نَهْنَؤُ	تَهْنَأْنَ	تَهْنَؤُونَ	يَهْنَأْنَ	يَهْنَؤُونَ
نَرِثُ	تَرِثْنَ	تَرِثُونَ	يَرِثْنَ	يَرِثُونَ
نَغُولُ	تَغُلْنَ	تَغُولُونَ	يَغُلْنَ	يَغُولُونَ
نَغْزُو	تَغْزُونَ	تَغْزُونَ	يَغْزُونَ	يَغْزُونَ
نَيْسِرُ	تَيْسِرْنَ	تَيْسِرُونَ	يَيْسِرْنَ	يَيْسِرُونَ
نَسِمُ	تَسِمْنَ	تَسِمُونَ	يَسِمْنَ	يَسِمُونَ
نَرْمِي	تَرْمِينَ	تَرْمُونَ	يَرْمِينَ	يَرْمُونَ

Singu-

r u m.

Singularis.

1 Pers.	2 Pers.		3 Pers.		
Commun.	Femin.	Masc.	Femin.	Masc.	
أَكُلُ	تَأْكُلِينَ	تَأْكُلُ	تَأْكُلُ	يَأْكُلُ	1
أَبْأَسُ	تَبْأَسِينَ	تَبْأَسُ	تَبْأَسُ	يَبْأَسُ	2
أَهْنُؤُ	تَهْنَئِينَ	تَهْنُؤُ	تَهْنُؤُ	يَهْنُؤُ	3
أَرِثُ	تَرِثِينَ	تَرِثُ	تَرِثُ	يَرِثُ	4
أَغُولُ	تَغُولِينَ	تَغُولُ	تَغُولُ	يَغُولُ	5
أَغْزُو	تَغْزِينَ	تَغْزُو	تَغْزُو	يَغْزُو	6
أَيْسِرُ	تَيْسِرِينَ	تَيْسِرُ	تَيْسِرُ	يَيْسِرُ	7
أَسِيرُ	تَسِيرِينَ	تَسِيرُ	تَسِيرُ	يَسِيرُ	8
أَرْمِي	تَرْمِينَ	تَرْمِي	تَرْمِي	يَرْمِي	9

Dualis.

Dualis.

2 Pers.	3 Pers.		
Commun.	Femin.	Masc.	
تَأْكُلَانِ	تَأْكُلَانِ	يَأْكُلَانِ	1.
تُبْأَسَانِ	تُبْأَسَانِ	يُبْأَسَانِ	2.
تَهْنَأَانِ	تَهْنَأَانِ	يَهْنَأَانِ	3.
تَرِثَانِ	تَرِثَانِ	يَرِثَانِ	4.
تَغُولَانِ	تَغُولَانِ	يَغُولَانِ	5.
تَغْزُوَانِ	تَغْزُوَانِ	يَغْزُوَانِ	6.
تَيْسِرَانِ	تَيْسِرَانِ	يَيْسِرَانِ	7.
تَسِرَانِ	تَسِرَانِ	يَسِرَانِ	8.
تَرْمِيَانِ	تَرْمِيَانِ	يَرْمِيَانِ	9.

1) *Passiv.*

1) *Pass.* يُوكَلُ. II. يُوَكَّلُ. III. يُوَاكَلُ.

IV. يُوكِلُ. VIII. يَأْتَكِلُ.

2) *Pass.* يُيْبَسُ. II. يُيَبِّسُ. III. يُيَابِسُ.

VI. يُيْبِسُ. VIII. يَيْتَبِسُ.

3) *Pass.* يُهْنَؤُ. II. يُهَنِّئُ. III. يُهَانِئُ.

4) *Pass.* يُورَثُ. II. يُوَرِّثُ. IV. يُورِثُ. VIII. يَتَّرِثُ.

5) *Pass.* يُغَالُ. II. يُغَوِّلُ. IV. يُغِيلُ. VIII. يَغْتَالُ.

6) *Pass.* يُغْزَى. II. يُغَزِّي. IV. يُغْزِي. VIII. يَغْتَزِي.

7. *Pass.* يُوسَرُ. II. يُيَسِّرُ. IV. يُوسِرُ. VIII. يَتَّسِرُ.

8) *Pass.* يُسَامُ. II. يُسَوِّمُ. IV. يُسِيمُ. VIII. يَسْتَامُ.

9) *Pass.* يُرْمَى. II. يُرَمِّي. IV. يُرْمِي. VIII. يَرْتَمِي.

Impera-

Imperativus.

Dualis.	Pluralis.		Singular.		
Commun.	Femin.	Mascul.	Femin.	Mascul.	
كُلَا	كُلْنَ	كُلُوا	كُلِي	كُلْ	1.
إِبْأَسَا	إِبْأَسْنَ	إِبْأَسُوا	إِبْأَسِي	إِبْأَسْ	2.
إِهْنَآ	إِهْنَأْنَ	إِهْنَؤُوا	إِهْنَئِي	إِهْنَأْ	3.
رِثَا	رِثْنَ	رِثُوا	رِثِي	رِثْ	4.
قُولَا	قُلْنَ	قُولُوا	قُولِي	قُلْ	5.
اغْزُوَا	أُغْزُونَ	أُغْزُوا	أُغْزِي	أُغْزُ	6.
إِيسِرَا	إِيسِرْنَ	إِيسِرُوا	إِيْسِرِي	إِيْسِرْ	7.
سِيرَا	سِرْنَ	سِيرُوا	سِيرِي	سِرْ	8.
إِرْمِيَا	إِرْمِينَ	إِرْمُوا	إِرْمِي	إِرْمِ	9.

Infini-

Infinitivus.

1. أَكْل	4. وِرْث	7. يُسْر
2. بَأْس	5. قَوْل	8. شَبْر
3. هَنَاء	6. غَزْو	9. رَمْي

Participium.

1. آكِل	4. وَارِث	7. يَاسِر
2. بَائِس	5. قَائِل	8. شَائِر
3. هَانِئ	6. غَازٍ	9. رَامٍ

Anmärkn. Följande *allmänna reglor för bokstäfverna* ا, و och ي böra anmärkas:

1) De *förvexlas sins imellan* ofta; dock *ei i begynnelsen* af ett ord; *ei heller*, då de stå *midt uti* eller *vid slutet*, *efter ett Dschesma*.

2) Äro de *utan vokal*, blifva de *likartade* (homogena) *med näst föregående vokal* t. e. föregår *Fatha*, bytes و och ي i ا; föregår *Kesre*, bytes ا och و i ي; föregår *Damma* bytes ا och ي i و o. s. v. — Dock händer understundom, att و och ي stå oförändrade efter *Fatha;* tecknas de då med *Dschesma*, böra de läsas; men med *Hamza* tecknade läsas de icke, utan äro att anse som *hvilande Elif*.

3) Då ا, و, ي framför ett *Dschesma* hvila d. ä. ei höras i uttalet, borrtfalla de alldeles. (Jfr § 1. 2.)

§. 23.

Verba af dubbel Anomali.

Particip.	Infinit.	Imperat.	Futur.	Praeter.	
آيِبٌ	أَوْبٌ	أُبْ	أَؤُوبُ	آبَ	1.
آتٍ	إِتْيٌ	إِيتِ	آتِي	أَتَى	2.
وَافٍ	وَفْيٌ	فِ ,فِي	أَفِي	وَفَى	3.
نَآءٍ	نَأْيٌ	إِنْأَ	أَنْأَى	نَأَى	4.
رَآءٍ	رَأْيٌ	إِرْأَ ,رَيْ	أَرَى	رَأَى	5.
جَائِيءٌ	جَيْءٌ	جِي	أَجِيءُ	جَاءَ	6.
شَاوٍ	شَوْيٌ	إِشْوِ	أَشْوِي	شَوَى	7.
آوٍ	أَيٌّ	إِيوِ	آوِي	أَوَى	8.
وَآءٍ	وَأْيٌ	إِ ,إِئْهْ	أَئِي	وَأَى	9.

1) VIII. *Praeter.* إِيتَابَ. *Futur.* يَيْتَابُ.

5) *Pass. Praeter.* رُئِيَ. *Fut.* أُرَأَي (أُرَأْ). IV, *Praeter.* أَرَى. *Fut.* أُرِي VIII. إِرْتَأَى.

Fem.

Femte Kapitlet.

Egenheter i Arabiska Ordfogningar.

§. 24.

Bruket af Casus i Nomina.

1. *Genitivus* sättes:

a) Efter كُلُّ *allt, (Mångd)* och أَيٌّ *Fem.* أَيَّةٌ *hwilken, (Hurudanhet)*; emedan dessa ègentligen åro nomina, såsom كُلُّ نَاسٍ *Mångden af menniskor* d. å. *alla menniskor*, أَيُّ كِتَابٍ *qualitas libri*, d. å. *Hvilken bok?*

b) Efter Præfixerna بِ, كَ, لِ, och de flesta öfriga Præpositionerna, såsom إِلَي, بَيْنَ, تَحْتَ, عَلَي, عِنْدَ, مِنْ, فِي.

c) Efter *Råkneorden (Numer. Cardinal.)* ifrån *tre* till *tio*, samt de som åro öfver 99, t. e. سِتَّةُ خِصَالٍ *Sex minnesmårken*, مِايَةُ نَاسٍ *Hundra menniskor.*

2. *Accusativen* sättes:

a) Efter *råkneorden* från 10 till 100.

b) Efter *Nomina, som beteckna mått eller vigt* såsom رَطْلٌ زَيْتًا *Ett skålpund Oliver.*

c) Ef-

c) Efter *fråg-partiklarna* كَمْ, كَذَا, كَأَيِّنْ, såsom كَمْ رَجُلًا *Huru många månner?* men, om en preposition står framför frågordet, styrer han Casus t. e. بِكَمْ رَجُلٍ *huru många månner?*

d) Efter *partiklarna* أَنَّ, كَأَنَّ, إِنَّ, لٰكِنَّ, لَيْتَ, لَعَلَّ, då de stå omedelbarligen framför Nomen; men äro de, genom ett eller flera ord, derifrån skillda, är Accusativus icke nödvändig.

e) Efter لَا, då det betyder: *ingen*, eller: *det är icke.*

f) Efter verba كَانَ *han var*, صَارَ *han blef*, لَيْسَ *han är icke*, مَا دَامَ *så länge han blef*, och flera dylika.

g) Då *beskaffenheten* eller *tillståndet hos et subject* skall uttryckas, på frågan *huru?* t. e. han arbetade *stående* جَهَدَ قَائِمًا; han vaknade *munter* يَبْعَثُ حَيًّا o. s. v.

h) Då ett *nomen* brukas *adverbialt.*

i) Då ett *nomen* innefattar hvad Latinerne uttrycka med *quoad, respectu* t. e. pulcer est *quoad* adspectum حَسَنٌ مَنْظَرًا *han är skön till utseendet.*

§. 25.

Bruket af Genus och Numerus.

1. *Adjectivum* rättar sig icke alltid efter sitt *Substantivum i anseende till genus* t. e. شَهَادَةٌ أَعْظَمُ *Ett större betyg.*

2. Åfven

2. Äfven så rättar sig icke *Verbum* alltid efter sin *Nominativ* i anseende till *Genus* t. e. رَحَلَ جَمَاعَةٌ *Församlingen uppbröt.* لَا يُقْبَلُ شَفَاعَةٌ *Förbön antages icke.*

3. *Nomina Collectiva* konstrueras, *än* enligt sin form som *Singularia*, än enligt betydelsen som *Pluralia*, såsom نَاسٌ كَثِيرٌ *Mycket folk*, قَالَ ٱلنَّاسُ *Folket säger;* dock plägar verbum mest sättas i Plurali, då det står efter nomen t. e. كَانَ ٱلنَّاسُ يُصَوِّرُونَ *det gafvos menniskor, som afbildade.*

4. *Verbum* instämmer icke alltid med sitt *Nomen Collectivum*, hvarken i anseende till *Genus* eller *Numerus*, t. e. كَانَتِ ٱلْكِلَابُ تَأْتِي وَتَلْحَسُ *Hundarna kommo och slickade;* جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ, *Trädgårdar, i hvilka strömmar flyta;* تَقُولُ ٱلْحُكَمَاءُ *De Vise säga;* قَالَتِ ٱلْيَهُودُ *Judarne säga;* جَاءَتْ رُسُلُنَا *Våra Gesanter komma;* لَا يَحِلُّ ٱلنِّسَاءُ *Qvinnor må icke;* جَاءَكُمْ ٱلْمُؤْمِنَاتُ *Rättrogna qvinnor komma till eder;* عُرِضَ عَلَيْهِ ٱلصَّافِنَاتُ *Hästarna framleddes till honom.* o. s. v. — Dock sättas *Verba*, då de stå framför *Collectiva* former, oftast i *Singulari*, och heldst i *Femininum*, såsom تَأْتِي أَيَّامٌ *Dagar skola komma.*

5. Efter *Pronomina Pluralia* (*Vi*, *I*) sättes ofta *Prædicatum i Singulari* t. e. نَحْنُ أَحَقُّ *Vi* äro *värdigare*, أَنْتُمْ أَعْرَفُ *I* ären *Lärdare*. o. s. v. — Öfningen måste lära det öfriga.

Rättelser:

S. 17. r. 15 يَلْ läs يَكْ.

S. 34. r. 15 نَغْبُلَنَ läs يَغْبُلَنَ.

[illegible]

